

ALZHEIMER HASTALARI

**KONTROLÜ
AKSATMAYIN**

>> Virüs korkusu sebebiyle kontrollerine gidemeyen Alzheimer ve Parkinson hastalarının durumu kötüleşti. **2'DE**

@ziynetim
ziynetim.kocabiylk@tg.com.tr

EDITÖR: Ziyneti Kocabiylk

**BİYOBEZNER
OLARAK ÜRETİLDİ**
**KEMİK
ERİMESİNE
MİLLÎ İLAÇ**

Türkiye'de ilk defa yerli ve millî olarak biyobenzer parathormon üretildi. Ülkemizin her yıl yaklaşık 16 milyon lira harcadığı bu hormon, paratiroid hormon eksikliklerinde özellikle kadınlarda menopoz sonrası gelişen kemik kayıplarında, kemik ve kırıldak aşınmalarında ve iyileşmeyen kırıklarda gerekli. Dünyada bir kutusu yaklaşık 3.200 dolara satılan bu hormon, biyobenzer olması sebebiyle vücuttaki tabii parathormonun kopyası niteliğinde. Yeditepe Üniversitesi Genetik ve Biyomühendislik Ana Bilim Dalı Başkanı Prof. Dr. Fikretin Şahin, Prof. Dr. Erhan Aşyan ve Dr. Öğr. Üyesi Emrah Nikerel'in önderlik ettiği kalabalık bir ekip 5 milyon TL'lik yatırım ve iki sene süren yoğun bir çalışma sonucunda Türkiye'de ilk defa üretilen hormon, ruhsatlandırma süreci sonrasında raflardaki yerini alacak.

**Gebelikte stres
bebeği hasta ediyor**

Sağlık Bilimleri Üniversitesi Öğretim Üyesi Kadın Hastalıkları ve Doğum Uzmanı Prof. Dr. Özlem Evliyaoğlu Bozkurt, anne adayının yaşadığı stresin kortizol hormonunu artırdığını, bu durumun iltihabi bir ortam oluşturduğunu ve salınan maddelerin anne karnındaki bebeğin sinir sistemi ve davranış gelişiminde olumsuzluklara zemin hazırlayabileceğini bildirdi. Prof. Dr. Bozkurt "Gebelikte stres belirtileri iştahta değişiklik, uyku ve konsantrasyon bozuklukları, gebelik ve doğumla ilgili korku ve endişenin giderek artması şeklinde kendini gösterebilir" dedi.

**Öksürüyorsanız
maskeyi sık değiştirin**

Maskelerin ortalama kullanım süresinin iki ila dört saat olduğunu söyleyen Dicle Üniversitesi Çocuk Göğüs Hastalıkları Bilim Dalı Başkanı Doç. Dr. Velat Şen "Ancak çok öksüren, çok hapşırarak ve ağızda sekresyonu fazla olan kişilerin daha kısa süreli ve sık olarak maske değiştirmeleri gerekiyor. Dolayısıyla maskeyi gün boyunca sekiz saat, 10 saat takmak kesinlikle doğru değil. Çünkü ağızdan tükürük çıkan, konuşmamızla çıkan veya öksürüğümüz, aksınımızla saçılan virüs ve mikroorganizmalar bu maskenin üzerine yapışır. Bu maskeyi takmaya devam edersek bu havayı soluyarak kendimizi enfekte etmiş oluruz. Cerrahi maskelerin yıkanması, kolonyaya ya da alkolle temizlenip tekrar kullanılması kesinlikle yanlış" diye konuştu.

KORONAVİRÜS SÜRECİ, TEDAVİYİ KÖTÜ ETKİLEDİ**Alzheimer hastaları
kontrolü aksatmasının**

Virüs korkusu yüzünden rutin nörolojik kontrollerine gidemeyen, uyku ve egzersiz düzenleri bozulan Alzheimer ve Parkinson hastalarının genel durumu kötüleşti.

Alzheimer ve Parkinson gibi nörolojik hastaların tedavilerinin belirli aralıklarla yeniden düzenlenmesi gerektiğini söyleyen Nöroloji Uzmanı Prof. Dr. Gülşen Babacan, izolasyon günlerinde hastaneye gidemeyen Alzheimer ve Parkinson hastalarının hastalıklarının koronavirüs sürecinden olumsuz etkilendiğini söyledi. Normal düzene geçilmesiyle birlikte az da olsa Alzheimer ve Parkinson hastalarının hekime ulaşmaya başladığını ifade eden Prof. Dr. Babacan "Bize gelenlerin büyük bir kısmının durumunun kötüleştiğini gördük. Bunun en önemli sebepleri hem uyku düzenlerinin bozulmuş olması hem de düzenli egzersizlerinin yapılamaması. Bu arada bir grup hasta da hâlen hastanelere gelmekte tereddüt ediyor. Böyle hastaların da bir an önce kontrollere gelmelerini ümit ediyoruz" dedi. Hem Alzheimer hem de Parkinson hastalığında tedavi edici bir ilaç bulunmadığını ve mevcut ilaçlarla hastalığın ilerlemesinin yavaşlatıldığını ifade eden Prof. Dr. Babacan "Bu tür hastalarda normal rutinde de herhangi bir kötüleşme olmasa bile böyle hastaların üç dört ayda bir kontrollere getirilmesi gerekir. Eğer ki, kötüleşme olduğu düşünülürse hemen takip eden doktorlarına başvurulmalıdır" diye anlattı.

**Parkinson'a
akıllı takip**

Her ne kadar hastaneler bütün bölümleriyle hizmet vermeye başlasa da virüs yüzünden birçok kişi hâlâ sağlık kurumlarına gitmek istemiyor. Bu durumda tetelip ve mobil uygulamalar hastaların imdadına yetişiyor. Abdi İbrahim tarafından Alzheimer ve Parkinson hastaları için geliştirilen iki mobil uygulama, hastaların uzaktan takibini ve hastalıklarının yönetilmesini sağlıyor. Parkinson'da Yanımda uygulaması sayesinde hastaların günlük ve

haftalık durumları izlenebiliyor, ayrıca beslenme ve egzersiz tavsiyeleriyle tedavisine katkı sağlanıyor. Alzheimer'ın Sesi uygulamasında ise hasta ve hasta yakınlarının Alzheimer'la ilgili merak ettikleri bütün soruların cevapları bulunuyor. Parkinson'da Yanımda uygulamasında daha önce teknoloji anlamında başka aplikasyonlarda yer almayan tremor (el titremesi) testi de yer alıyor. Uygulama, Parkinson hastalarının yüzde 80'inde görülen tremorun şiddetini ölçebiliyor.